

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorost vagy annak törtrésztéért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádebó Ferencz szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1883. évi (második) folyamára.

A „Székelyföld” című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadó-hivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádebó Ferencz szerkesztőkhöz küldendő, vidékről legelőszérűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

A csángók sorsa.

Kézdi-Vásárhely, okt. 9.

Még élénken éi emlékezetében mindenkiné ama nagy lelkesültség, melylyel a Bukovinából hazatérő csángókat országsszerte fogadták. Utjuk valóságos diadalmenet volt; minden városban örömmel üdvözlötték a hazatérő székely testvéreket; bankettek, bálokat rendeztek tiszteletükre. A nemzet melegen ölelé keblére a szívről oly régen elszakadt testvéreket s szíve mélyében

érzett örömeinek fényes jelekben adott kifejezést. Megindultak az adakozások s mindenki sietett tehetségéhez képest hozzájárulni a megváltás művéhez s pár hó alatt már az uti költségekre előirányzott összeg ki lett teremtve.

A csángók örömmel és egy szebb jövő édes reményével hagyták el azt a földet, mely egy pár évszázadig menhelyet adott nekik, hogy visszatérjenek arra a szentelt földre, melyet egykor hazájuknak vallottak s melytől a balsors egykor őseiket elszakasztá. Az az édes reményük, hogy egykor visszatérhessenek a szép Magyarországra, — mely évszázados nyomorai között életet és fenntartá — végre teljesült s a magyar testvérek örömnilyánításai között feledik a keserű multat.

Látva a nemzet akkori lelkesültségét, bárki azt hitte volna, hogy a csángók nemsokára boldog, megelégedett helyzetbe jutnak; azonban rövid idő alatt egészen másképen történt, mint a hogy reméltük. Pár hó múlva aggasztó hírek kezdettek szárnyalni a Pancsova vidékén letelepített csángókról. A hely mocsáros és egészségtelen; lakhely csak egy csekély résznek jutott, a többiek kénytelenek a szabad ég alatt tanyázni; a művelésre egyes családoknak átengedett terület oly csekély, hogy nem képes a családot fentartani; a nehéz gátmunkákért kapott bér pedig csak arra elegendő, hogy a családokat az éh-halál-

tól megmentse. Munkaerő és akarat van, csak hely és munka nincs.

Az igaz, hogy körülbelül három annyian jöttek be, mint a mennyit vártunk s mennyit a kijelölt terület befogadhatott s így némileg meg van magyarázva azon nyomorúságos helyzet, melybe a csángók jutottak; de az is igaz, hogy annyi idő eltelté után lehetett volna ezen bajon segíteni, ha a csángó-betelepitést vezető bizottság több erélyt és igyekezetet fejt ki s a magas kormány több jóakaratot tanusít.

A csángók szomorú sorsáról a lapokban megjelent cikkekkel szemben nemsokára jöttek a hivatalos és félhivatalos demontik, fényesen bebizonyítva, hogy a csángók állapota a lehető legjobb. A magyar olvasó közönség hitt mind a kettőnek és ép úgy örvendett ennek, a mint fájlalta amant, míg végre aztán kiderült a tiszta igazság. Egyszer csak az a szomorú hír szárnyalta be az országot, hogy a csángók közül sokan, megunva a magyarországi nyomorúságos életet, visszatértek Bukovinába. Viszsa mintek rongyosabban, a mint jöttek s városról városra alamizsnát kéregetve, hogy az utfélen éhen ne pusztuljanak.

Láttuk a fényes adakozásokat, melyekben a nemzet áldozatkészsége s testvérszeretete nyilvánult; láttuk az ünnepélyességet, a fogadtatásokat; olvastuk a csángó-bizottságban tartott

lelkes beszédeket; tudjuk, hogy az országházban is történt a csángók érdekében felszólalás; s hogy mindezek dacára ide engedték fejlődni a dolgot, hogy kétségbeesve, nyomorultan távozzanak azok, kik reményteljes szívvel jöttek hozzánk, ez örökös szégyen maradt nemzetünkön.

Irányi Dániel országgyűlési képviselő közelebből egy interpellációt terjesztett ezen ügyben a képviselőház elébe, mely a napokban már tárgyalás elé fog kerülni s teljes reményünk van, hogy ha a böles hónapok helyre nem hozhatják is a megtörténteket, de jövőre nézve oly intézkedéseket fognak hozni, melyek csángó testvéreink sorát javítani fogják s megfogják menteni a nemzetet a hasonló esetek szégyenétől.

0.

Országgyűlés. A horvát ügy tárgyalásának első napja szombaton volt a képviselőházban. A parlamentnek négy kimagasló alakja: Helfy, Szilágyi Dezső, Tisza Kálmán és Szapáry Gyula gr. keltek sikra, hogy megvédelmezzék ki-ki álláspontját a nagyfotosságu kérdésben. A vita érdekes és méltóságos volt, s mindvégig magas parlamenti színvonalon haladt. A ügyet megelőzőleg Pauler igazságügyminiszter beterveztette a kir. közjegyzőkről szóló törvény módosítását és kiegészítését tárgyzó törvényjavaslatot. Irányi Dániel indokolta a csángók ügyében a minap beadott indítványát, melynek tárgyalását Szapáry gr. pénzügyminiszter felszólalása után a horvát ügy

A „Székelyföld” tárczája.

Székely népdalok.*)

I.

Másodszor virit a rózsza,
Nem köll neköm a más csókja!
Beérom én a rózsámmal,
Mint vándormadár egy nyárral
Beéri.

Vándormadár utra készül,
Nem vagyok szerető nélkül;
Ha szerető nélkül volnék:
Magam is elvándorolnék
Örökre.

Elbujdosnám a világba,
Nem néznék soha leányra!
Oda mőnnék bús szívemmel,
Hol nincs leány, ninesen embő
S szerelöm!

Nincs mért mőnjek a világa,
Mig szeretsz, barna kis lyányka;
De volnék a világ végén:
Onnan is visszajőnnék én
Tehozzád!

II.

Elhervadt kertőmben
A virág kiszáradt;
Elhervadtok én is,
Galambom, utánad!

*) Küküllőmenti nyelvjárással.

Hervatag virágszál
Kivirul a nyáron;
Soh'sem érom meg, hogy
A szívem ne fájjon!

Fehér galamb szállott
A ház tetejére;
Sötét bánat szállt a
Szívem közepére.

Az a fehér galamb
Messze-messze szállhat;
Hejh, soha ki nem száll
Szívemből a bánat!

Biró Pál.

A Nilus adománya.

Arégi görögök a Nilusnak zöld vetésekben diszló s bútiájós zöld kerthez hasonló völgyét a „Nilus adományának” nevezték. Ciklikünk czime alatt tehát azon, a természet és emberi kéz csudáiban rendkívül gazdag tartomány értendő, mely évezredeket átölelő multjával első helyen áll a rég letűnt államok sorában, s mint a nyugoti világ felvilágosodásának szülő anyja, Egyptom név alatt ismeretes.

A történettudomány óriási haladást tett, mióta Champollion a hieroglyphák titkait fölfedezte, s mióta más tudósok, mint Brugsch, Lenormant, Maspero stb. dus eredménynyel haladnak az ő nyomdokain; minél fogva Egyptom multja ma egé-

szen más világításban áll előttünk, mint néhány évtizeddel ezelőtt. Lehetnek a t. olvasók között olyanok is, a kiknél a társadalmi hivatás, különböző irányú működés és egyéb körülmények nem engedik meg azt, hogy a folytonos fejlődésben levő tudományokkal behatóbban foglalkozzanak, s azon nagyérdéki vívmányokkal, melyeket a szaktudósok buvárlatai napfényre hoznak, közelebből megismerkedhessenek; a kik ennél fogva szívesen veendik, ha elmondunk egyet-mást arról, mily események színhelyét képezte a Nilus völgye a történelem első derengésénél. Ezt megelőzőleg azonban egy rövid szakaszt azon nevezetes folyamunk szánunk, mely, mint Volney megjegyzi, „physikai és politikai létet ajándékozott Egyptomnak”, s a mely nélkül ezen ország hasonlóan az odáig nyuló rengeteg Saha-rához, örökre szomorú sivatag maradt volna. A Nilus, eredetét az egyenlítő táján a nagy Ukereve tóból véve, miután hőmpölygő árjai Abyssiniát és a magas fekvésű Nubiát többszörös kanyarulat és hatalmas vizesések képzése után áthaladták. Elefantine szigetnél (vagysis az ugynevezett első kataraktánál) roppant szikla-tömegekről szilaj zúgással rohan alá egy eleinte keskeny, 2 vagy 3 mérföld széles völgybe, a melyből északi irányú haladással, a hegyek lassankénti szétnyílása folytán, egy mind-

inkább kiszélesedő lapályba csap át, hol több ágra szakadásával deltaalaku területet képezve, — Damiette és Rosette nevű főágain — nagy robajjal ömlik a Középtengerbe.

Ezen delta mostani domboru oldala, a legszélső torkolatok közötti egész kiterjedésében 40 földrajzi mérföld, területének nagysága pedig 405 négyzet mérföld. Származott pedig ezen terület a folyó által a torkolatba hozott iszaptömegből. Már Herodot „munkáló folyamoknak” nevezte a deltájokban nagy mennyiségű áradványt lerakó és partjaikat mind inkább a tengerbe előre toló vízfolyásokat. Ilyetén működés folytán alakulnak át más vílágrészekben is a nagy folyamok torkolatánál a tengerből idővel mezőkké, melyekből buja növényzet csirázik ki. A Nil-delta termő földét öntöző roppant víztömeg azon hóból és esőből ered, melyet a felhők Aethiopia és a forróövi Afrika egyéb hegysegei fölött oly nagy bőségben leraknak. Ezt a régi időben a lakosok még nem tudták, ezért a folyam évenkénti áradásában mást mint csodát nem láttak.

Midőn a nap évi körutjában a viharterhelte felhőket északi félgömbünk felé terelvén, az esőzések ideje beáll, s patakok, folyók, folyamok tele mederben ömlenek, akkor, július elején elkezd a Nilus egyszerre minden látszólagos ok nélkül, (mert alsó fo-

elintézés után a következő ülés napirendjére tűzték ki.

A horvát ügyben elsőnek a függetlenségi párt ellenindítványának beadója Helfy Ignác szolgált fel. Az ellenzéknek több ízben megújult zajos helyeslése közt fejtegette a kormánynak a horvát ügyben elkövetett mulasztásait, s bizonyította azt, hogy a kormány határozati javaslata nem egyezik meg a nemzet méltóságával s pontonként indokolta határozati javaslatát, kérte annak elfogadását. Utána Szilágyi Dezső szolgált fel, s mástól óráig tartó nagyszabású beszédben szedte apróra a kormány határozati javaslatát. Végül határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint kimondatnék, hogy a ház nem fogadja el a miniszterelnök határozati javaslatát. Szilágyi után Tisza Kálmán emelkedett föl s polemizált az előtte szólókkal. Utána a pénzügyminiszter beszélt. Beszédének kiváló érdekességet kölcsönöztek a horvát adminisztrációra nézve tett leleplezései. A pénzügyminiszter beszéde után az elnök a vita folytatását hétféra halasztotta. Ezen ülés alatt is igen érdekes képet nyújtott a ház. A karzatok tömve voltak, s a képviselők igen nagy számmal jelentek meg, csak a horvátok padsorai maradtak üresen. A horvát kérdésben hosszú viták vannak kilátásban. Szólásra iratkoztak fel: Pulszky Ágost, Hoitsy Pál, Horánszky Nándor, Kiss Albert, Apponyi Albert gr., Polyt Mihály, Polonyi Géza, Bartha Miklós, Mezei Ernő, Hentaller Lajos, Irányi Dániel.

A közügyek tárgyalására kiküldendő országos bizottságok a budapesti, bécsi hivatalos lapokban közölték s az országgyűlés mindkét házában felolvasott királyi kéziratok által október huszonharmadikára hívták össze Bécsbe.

Megnyitó beszéd.

melylyel Becze Antal egyesületi elnök a gyergyó-szentmiklósi kiállítást megnyitotta.

Tisztelt közönség!

A csikmegyei gazdasági egyesület üdvös munkálkodásának egyik igen szép eredménye az itt helyitt, Gyergyó-Szentmiklós nagyközségben rendezett vegyes tárgyu kiállítás.

Már a múlt évben Csik-Szeredában — úgy szólva — hevenyészett hasonirányú tárlat nemcsak a gazdasági egyület és a megye lakosságát lepte meg kellemesen, hanem az idegen szemlélőben a székely névhez kötött szorgalom és izléstelen eredeti felfogás nagyságát megtestesítve mutatta be, s meg vagyok győződve, hogy a jelen kiállítás a tárgyak megválasztása és berendezésében azt jóval felülmúlva, az érdem ama szép elismerése csak öregbítették.

Nincs helye s nem is szándékom, már

lyása egyetlen egy mellékfolyót nem kap, e mellett sivatagokon foly keresztül, melyeket esők csak ritkán nedvesítenek) dadogni, víztükre folyvást magasabbra emelkedik, augusztustól októberig elborítja a homokpadokat, kikel medréből s elönti a partmelléket. Ilyen időben úgy néz ki, mint egy tenger, melyből városok és falvak szigetek gyanánt emelkednek ki.

De majd azután, ha a vízár visszatér medrébe, a trágyázó iszapos hordalékból a a legdurább növényélet virul fel, s Egyiptom hasonlít egy megmérhetlen pompák kerthez, a melyben déli gyümölcsök s drága kerti növények mellett minden nemesebb gabonanemek bujjakodva tenyésznek; egy szántóföld évente több termést ad. Nem csoda, ha Egyiptom egykor Róma és Konstantinápoly magtára volt, s mint Herodot mondja, 20.000 helységet számlált. Ellenben ugyanezen áldásos mezőkről származott már gyakran azon szörnyű járvány is, mely pestis név alatt keletet és nyugatot pusztítólag bebarangolta, s honnan jelenleg a kolera Európába átsapással fenyeget. Egyiptom népessége s kulturája idősebb a vizözönnél. Ezáltal azonban nem a földtani negyedképlet diluviumát kell érteni, hanem azon vizözönt, melyet Mózes irt le a teremtes köny-

veben. Mert jól megjegyzendő, miszerint a geologusok diluviuma a Nőé-féle vizözönt sok ezer esztendővel megelőzte. A diluvium után (ezelőtt mintegy 80—100 ezer esztendővel) kezdetét vette az alluvium (áradvány) korszaka, melybe a nagy folyamok által előidézett deltaképződések tartoznak. Ilyen deltaképződés a Nilusé Egyiptomban. Egész Alsó-Egyiptom feliszapolás útján jött létre. Világos ekként, hogy a földtani értelemben vett diluvium idejében a Nilus deltája még nem létezhetett, következésképp Alsó-Egyiptomnak is, mint emberek lakhelyének, akkoriban még nyoma sem lehetett; ellenben Nőé korában már létezett; bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy a Brahám meglátogatta s ott egy jól berendezett államot talált fényes királyi udvartással, mi alig lett volna lehetséges, ha a Nőé idejéből vizözön, mely ezen látogatást csak egy pár száz évvel előzte meg, Egyiptomot is elönti s elpusztítja vala. Hajdan — a Nőé korszaka előtt sokkal — a Földközi-tenger hullámai nyaldosták azon homokos fensíket, mely a nagy gulákon túl emelkedik, s Memphis környékén vonult el a tenger partja, vagyis körülbelül ott, hol most Kairó fekszik; de idő folytán a tenger visszavonult mai partjai közé, itt-ott

csak állásomnál fogva is, e helyről politikai nézeteket hangoztatni, de helye van és állásomnál fogva kötelességem is, hogy az egyik — magának igen sokat megengedő — székely származású képviselő rágalmait visszautasítsam, ki a székelységet közelebből „öntudat és akarat nélküli tehetetlen lomha tömegnek“ nevezte, csak azért, hogy a közjogi forrongás idejét túléltnek tekintvén, nem ebben keresi fennállásának alapját. Igen, uraim, e helyről visszautasítom amaz éhhetetlen rágalmat, mert ha e nép nem a politikai forrongásban, nem a nemzetiségi gyáva üldözésben s nem is a kommunistikus zavargásban, hanem a haza földének rajongó szeretetében s az ebből folyó hangyaszorgalomban keresi vagyonsodásának alapját, akkor nem az öntudat és akarat nélküli lomha tömeg működik, hanem működik az a józan ész és a szívós kitartás, mely a félrevezetések és soha be nem váltható neveléses ígéretekkel szemben a székely nevet mindig tiszteltté és becsültté tudta tenni.

És ez nem negélezett öndicséret; élő példa az, uraim, hogy itt e megyében a csekély számú oláh nemzetiségű lakossággal békésen meg tudunk férni; nagyobb számunk nem tett elbizakodottá s ők az általános árral nem haladtak az örökös követelések terén, és nem is neveléses öndicséret, mert a 110.533 hold szántóföld és 185.564 hold kaszáló 120 ezer ember közt oszlik meg s így egy személyre alig több mint 1 $\frac{1}{4}$ hold termőföld esik, mit ha a szántó után 6 ftrra és a kaszáló után 8 ftrra tesszünk, kiténik, hogy föld után személyenként 15 ftrból élünk éven át; pedig hogy ennyiből egy személy ki nem jő, azt bizonyítani nem kell, minélfogva az azonfelüli összeget külön-özö tereken a vas-szorgalom teremti elő, hol az öntudat és akarat nélküli lomha tömegnek helye nincs.

De az illető képviselő urnak a világ elé dobott ama nagy mondása alkalmat szolgáltat arra, hogy eltéknve annak politikai életől, eszünkbe jussanak mindazon tényezők, melyek a vád megczófolására befolyással lehetnek, eszünkbe jussan minden legkisebb mozzanat, mely nemcsak a lét fenntartására nyújt segédkezet, hanem az anyagi élet jobb oldalát ismerteti meg a törekvő emberrel.

Ily czélból alakult megyénkben a gazdasági egyület, felvevén programjába első sorban a földm. és állattenyésztés előmozdítását, mint melyek a legrövidebb idő alatt mutatnak eredményt, s mégis idők folyamán munkásságának örökös tápot nyújtanak, s e program keretében illesztvén az önálló és házi ipar s az öntudatos, biztos számításra alapuló kereskedelem fejlesztését, előmozdítását. Nem közönyös ugyanis a legkisebb birtokkal rendelkező csiki gazdára sem, ha

moesárokat hagyva maga után. A régi egyiptomiak emlékeztek azon elődeikre, kik ezen moesáros területet a folyam medrének szabályozása és esatornák ásása által lakhatóvá tették; azok náluk „Horszeszúk“ vagy „Horus szolgálói“ név alatt voltak ismeretesek. Egyiptom felett ugyanis, a királyság megalakulása előtt, az egyiptomi papok állítása szerint, istenek (valószínűleg papok) uralkodtak, kik között Horus (Apollóval azonos nap-isten) volt az utolsó; ennek uralma 15.500 évig tartott. A Horszeszúk érintett hasznos működése ekként igen messze viheto vissza, mit egy nevezetes geológiai adat is támogat. Horner Leonard francia tudós, mérnökök által a Nilus völgyében furást eszközöltetett. Leástak 60 láb mélységre s ott tégladarabokat, cserépedényeket s egy vörösréz-kést találtak. Miután a számítások szerint a Nilus áradványi rétege 100 év alatt átlag 5 hüvelyket tesz, így 60 lábnyi lerakódás képződésére 14.400 év volna szükséges; de hogy mily mélységre terjed még az áradvány, azt nem tudjuk.

vajjon addig is, míg a birtokrendezés teljesen befejeztetik, a hármás Forda-rendszer behozásá-e vagy sem? Nem közönyös annak gyakorlati előtűntetése, hogy a különböző földgyűletek a kalászosok, hüvelyesek és gumósok melyik nevével bártkoznak meg jobban; nem közönyös nevezetesen annak bebizonyítása, hogy a takarmányfélék termelése hasonlíthatatlanul nagyobb anyagi haszonnal jár a kalászosok munkálóló termelésénél, és a kertmívelés, legyen az konyhakertészet vagy gyümölcsstermelés, minő szerepet játszik a háztartásban? És mindezekkel, melyeket itt csak nagyban körvonaloztam, összefüggésben lévén az állattenyésztés, ha az a czélja a gazdasági egyesületnek, hogy a vonó erő mellett a minőség, a hussuly és fajnevelés emelésére törekedjék, s bebizonyítsa, hogy durva szőr helyett finomabb gyapju is állitható elő a turó-gazdálkodás mellett, s általában oda törekedik, hogy éghajlati viszonyaink számbavevése mellett a külföld e nembeli termékeit legalább is megközelíthessük, hivatását és a gazdalközönség érdekét teljesen felfogta.

(Vége köv.)

Háromszék megye közigazgatási bizottságának okt. 2-ki ülése.

Háromszék megye rendes havi közigazgatási ülését okt. 2-án tartotta Pócsa József főispán elnöklété alatt.

Forró Ferencz alispán felolvasta a múlt hóról szóló jelentését, melyet a következő kivonatban ismertettünk. Mindenek előtt megemlíti, hogy a virilis képviselők névsorának megállapítására összehívott igazoló választmány egy gyűlést tartott, a melyben az adóhivatalok által beküldött kimutatások, valamint a felszámolások után megteremtett határozatát s az illetékekkel való közlés végett a járási szolgabírákhoz megküldötte, egyuttal felszólítást intézett a megyén kívül lakó birtokosokhoz, hogy nyilatkozzanak a tagság el- vagy el nem fogadása iránt. Ezen felszólítás alapján br. Szentkereszt Györgytől azon válasz érkezett, hogy ő a tagságot elfogadja, Böldi Gergelytől, hogy nem fogadja el.

Össze volt hiva a központi választmány, mely szintén egy gyűlést tartott az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultak névsorának összeállítására; letárgyalattak a felszámolások s a határozatok kiadattak.

Szept. 26-án alispán pénztárvizsgálatot tartott, mely alkalommal a pénzek kezelése minden tekintetben rendben találtatott.

A múlt hóban ígtatóra érkezett összesen 1048 drb.

Utlevél 15 napos kiadatott 556; egy éves fel lett terjesztve a belügyminisztériumhoz 112, a régebben felküldöttekből leérkezett 186 drb.

Tűzeset volt 9, többnyire vigyázatlanságból. Két esetben gyanúsítat fordult elő. A községeknél még fizetetlen levő táncszüvegmi jövedelmek beszolgáltatására az intézkedés megtétt. Más egyéb köz-

érdekű ügyek a lefolyt hónapban nem fordultak elő.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint augusztus hó végén az árvák létszáma volt 9121 személy. Gyarapodás szept. hóban 23. Összes létszám 9144 személy. Ebből felszabadult nagyközség által 29 személy, férjhezmenetel által 5, halálozás által 3; összesen 37. Szeptember végén az árvák létszáma volt 9107. Augusztus végén gondnokság alatt volt 245 személy. Ebből felszabadult 1 személy. Szept. végén a gondnokoltak száma 244.

Babarczy Ferencz kir. adófelügyelő jelentés szerint a lefolyt szeptember hóban 13.071 ftr 73 $\frac{1}{2}$ kr folyt be egyenes adóban, vagyis 6400 ftr 59 krral kevesebb, mint a megelőző év hason havában. Hadmentességi díjban befolyt 1572 ftr 36 kr, vagyis 411 ftr 11 krral több, mint a múlt év hason havában. Az egyenes adónál mutatkozó kedvezőtlen eredmény onnan ered, hogy hatvanhét községben múlt hó végéig a végrehajtás fel volt függesztve, mely függesztés a hadmentességi díjra nem terjedvén ki, az eredmény itt kedvezőbb. Az 1883—4. évi fegyveradó-lajstromok előírás végett a községeknél kiadattak. Házadmentesség és fizetési halasztás a múlt hóban nem adatott.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos jelentése szerint a megye egészségügyi állapota a lefolyt szeptember hóban teljesen kielégítő volt.

A ronesoló toroklób Kézdi-Vásárhely, Kurtapatak, Málnás, Mikó-Ujfalu, Dálnok és Altörja községeiben szörványosan mutatkozott. A légző és emésztő szervek hurutos bántalmái is csak szörványosan észleltettek, minden veszélyes befolyás nélkül.

A lemondás folytán üresedésbe jött orbai járás-orvosi állomásra főispán ur dr. Poka Dezsőt nevezte ki, a ki állomását már el is foglalta.

A megyei „Ferencz József kórház“ban ápolás alatt volt szeptember hóban 33 férfi, 9 nő, összesen 42 beteg. Meggyógyult 18, javult 1, gyógyíthatatlan 1, meghalt 2. A hó végén gyógykezelés alatt maradt 13 férfi, 7 nő, összesen 20 beteg.

Az állategészségügyi állapot szintén kielégítő volt, mivel a hasznos házi állatok között semminemű ragálykór járványosan nem uralkodott. Azonban Szotyorban két drb. takonykóros gyanus ló leiszorított és két drb. csikó zár alá helyeztetett.

Mikes György, a megyei építészeti hivatal új főnökének jelentéséből megemlítendőnek tartjuk, hogy a brassó-otjói államutnak a megyében felkő része egész hosszúságába kielégítő állapotban van, kivéve a 86—87. kilométer szakaszban azugynevezett „Rákóczi-vár“ melletti utrész, mely nagyon sziklás és meredek lévén, annak jókarban tartása csakis az elvben jóváhagyott, de kivételre nem engedélyezett terv szerint leendő kiépítése után lesz lehetséges. A kavics-szállítás ez év folytán nagyon lanyhán történt s félő, hogy az nem is lesz befejezhető. A megyei utak jó karban vannak. A legszükségesebb építkezések, kivéve a s.-szentgyörgy-kovácsna-kézdivásárhelyi utvonalon, — folyamatban vannak.

Komáromy Andor kir. tanfelügyelő jelentése szerint Kézdi-Vásárhely város az iparos oktatás szervezésére vonatkozólag a bizottságot megalakította és a költségvetést hozzá beterjesztette.

Drágos Elek kir. ügyész jelentésében kiemeli, hogy szeptember hó folyamán a megye területén lévő kir. biróságok fogházában le volt tartóztatva 50; ezen számból vizsgálati fogoly 31, elítélt fegyenc, rab és fogoly 19. Az 50 letartóztatott egyén közül férfi 44, nő 6. Sulysobb büneset miatt le volt tartóztatva 13, és pedig gyilkossáért 9, gyújtogatás miatt 4. A letartóztatottak közül esett a kir. törvényszéki fogházra 32, a sepsiszentgyörgyi járásbirósági fogházra 11, a kovácsnaúra 6 és a nagyajtaira 1. Dinka Daniról a jelentés ismét megemlékezett. Dinkán ugyanis örülési rohamok törték ki, s e miatt őt az ügyesség az országos többnyeladba való szállítás végett felterjesztette; intézkedés azonban még eddig nem történt.

A közbiztonsági állapot, úgy a személy, mint a vagyon elleni merényletek miatt, még a megelőző hónapnál is rosszabbnak mondható.

Törvényszéki bonczolás volt 2.

A letárgyalt ügyek közül megemlítjük a következőket:

A nagyszabasi kir. postaigazgatósnak új postahivatalok rendszerezésére iránti megkeresvénye folytán Kőröspatak, Büksszád, Gidófalva, Altörja, Bikfalva, Bodola, Köpecz, és Nagy-Baczon községeiben postahivatal, Baróth és Kovácsna községeiben pedig távirtdahivatal felállítására iránt felirat tetetett és ezekhez a helységek beosztása tárgyában vélemény adatott.

Esztelnekre postahivatal felállítására kérelmeztetett, ambar 200 frt jövedelemmel szemben az arra fordítandó kiadás 600 frton felül irányoztatott elő. Ezen postahivatal felállítását a szomszédos községek kulturális érdekei és a gyors közigazgatás tette szükségessé.

Kökösi Endre bizottsági tag interpellációjára folytán, mely szerint — dacára a megye több községe kizárólag földmíveléssel foglalkozó lakosai részére szedt, végeig kieszközölt adófizetési halasztásnak — intési díjak és végrehajtási költségek szedettek úgy a kir. adóhivatal, mint az egyes községi adógyűjtők által: az adófelügyelő kijelentette, hogy végrehajtási költséget és intési díjakat csak ott lehetett szedni, hol valósággal zálogolás történt, és egyesek kérésére kész az ily helytelenül szedett díjakat visszatartani.

A törvényhatóság több községében a bivalyok és sertések között kiűtött ragályos betegségek orvoslására, illetve az övrendszabályok fogatosítása céljából a községi előjáróságok a Brassóban székelő állatorvos díjtalanul leendő igénybevételére felhívtak, úgy arra is, hogy az ily betegülési eseteket azonnal jelentse be.

Az ideai jégverések miatt a törvényhatóság több községének földadójából 4134 frt 79 kr töröltetett.

Kiállításunk.

Becze Antal egyesületi elnök a városház nagytermében reggel 9 órakor tartalmas beszéddel nyitotta meg a kiállítást, (Közöljük. Szerk.) melyben erőlesen utasítja vissza közlekedéstől a székelységre fogott azon állítást, mintha népünk „öntudat és akarat nélküli tehetetlen, lomha tömeg” volna. A város házához az ipar- és terménykiállításhoz vonult a közönség, hol Orel Máté kiállítási elnök fogadta és intézett beszédét egyesületi elnökhöz. Ez osztályok meglátogatása után az állatkiállítás terére hullámozott a közönség. Az állatkiállítás tere annyi gonddal és csinnal volt berendezve, mely becsületére válnék bármely igényű kiállításnak. A bíráló bizottságok csak délután kezdhettek működéshez, mert a közbejött zord idő a kiállítókat akadályozta, hogy állataikat a kellő időben behajthassák. Délután 4 órakor egyesületi elnök a bírálati jelentések alapján megkezdte a díjak kiosztását, melynek csak este 6 órakor lett vége. Hat órakor a közönség a gyergyószentmiklósi tüzoltó-egylet diszgyakorlatát nézte meg, melyet Lázár Menyhért főparancsnok vezényelt. A gyakorlat minden ízében fényesen sikerült s igen előnyös tanúságot tett mind a legénység odaadó példás rendszeretéről, mind a parancsnokok pontos és szakavatott vezényletéről.

Este 8 órakor a „szegény tanulókat segélyező egyesület” rendezett hangversenyt és tánczvizalmat a Laurenczi-féle nagy teremben. A hangversenyen a sz. udvarhelyi zenekar is közreműködött, a gy.-sz.-miklósi vegyes daltársulat pedig Kritsa Péter vezetése mellett néhány dalt énekelt, melyet a közönség több ízben megújrazott. Hangverseny után tánczvizalom vette kezdetét, melyen Gyergyó összes intelligenciája részt vett.

Hogy a kiállításnak legalább általános képét lehessen adni, ahhoz több nyugodtság és idővel kell rendelkeznie az ember, mint minővel ilyen futólagosan és szorgosan végzett munkaközben rendelkezni lehet. Általános sikerére nézve tartózkodás nélkül mondhatjuk, hogy az várakozáson felüli. Különösen az állat- és gyümölcskiállítás lepte meg az embert úgy mennyiség, mint minőség tekintetében; ezek mellett a más termény- és iparcikké kiállítására sem sokat enged. A termények mennyiségére és minőségére az ideai kedvezőtlen időjárás nyomai megletszanak ugyan, de annak dacára is annyi figyelemre méltót lát az ember, hogy nem győzi elég gyönyörűséggel nézni.

Díjakat nyertek:

I. A juhok, sertések, ökörinók és jármás ökrök osztályában:

1. Bíró János 1 drb arany, Ferencz Gergely 3 ezüst tallér, Mikó Árpád 2 ezüst tallér kanokért.

2. Koczkákért: Mikó Árpád 1 drb arany, Bíró János 3 ezüst tallér, Meskó András 2 ezüst tallér.

3. 1 éves sülőkért: Siklódi József

1 drb arany, Deér Venczel 3 ezüst tallér, id. Kémenes András 2 ezüst tallér.

4. Kosokért: Ferenczi Balázs 1 drb arany, Gaina András 3 ezüst tallér, Bíró János 2 ezüst tallér.

5. Anyajuhokért: Bíró János 3 ezüst tallér, Tatár G. József 2 ezüst tallér.

6. Diszke bárányokért: Csörgő Ferencz 2 ezüst tallér, Siklódi József 1 ezüst tallér.

7. 3-4 éves ökörinókért: János János 3 drb arany, Rosdás Antal 2 drb arany, Vákár fivérek 1 drb arany, Rót fivérek 3 ezüst tallér.

8. 1-2 éves ökörinókért: Bartis Ignác 1 drb arany, Balázs István 4 ezüst tallér, Pál István 3 ezüst tallér.

Gyó.-Szent-Miklós közönsége által kitűzött díjakból: Kémenes András 5 drb ezüst tallért kanért, Angi András 3 darab ezüst tallért kocaért, György Mihály 2 ezüst tallért kosért, Márton Ferencz anyajuhért 2 ezüst tallért.

(Folytatása következik.)

T a n ü g y .

Meghívás.

A „Háromszékmegyei tanítótestület” az ez évi nagygyűlést november 7- és 8-ik napjain d. e. 9 órán kezdve Uzonban fogja megtartani, melyre a tagok ezennel meghívotnak. Tárgyak: Első nap: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Bizottságok kinevezése: a) a gyakorlati tanítás megbirálására; b) a humán és tanintézetek megtekintésére; c) az „Eötvös-alap” és „Országos tanítói árvaház” javára tartandó tánczvizalommal összekötött hangverseny jövedelme számbavételére. 3. Titkári jelentés. 4. Az uzoni ev. ref. Tatrangi-népiskola létesítésének története; felolvasó: Kovács Dénes. 5. Egy tanítói segély-egyesület alapszabály-tervezetének megvitatása; előadó: László Lukács. 6. A pályamunkákat bíráló bizottság véleményes jelentésének kihirdetése s „A milyen a család, olyan a társadalom” jelígyű nyertes pályamű felolvasása. 7. A gömörmegei tanítótestület átirata a porto-mentesség tárgyában; előadó: Gyöngyösi István. 8. A nagygyűléseken tartani szokott gyakorlati tanítások módosítása tárgyában a választmány javaslata. Második nap: 9. Reggel 8-9 óráig gyakorlati tanítás Ösz Salamon által. 10. Reggel 9 órakor a II. képviselői orsz. tanítói gyűlésre küldött képviselők beszámolója. 11. Emlékbeszéd néhai Szabó Károly zágoni tanító fölött; felolvasó: Simon Imre. 12. A központi tanítói könyvtár állapotát feltüntető jelentés; előadó: nagys. Komáromy Andor kir. tanfelügyelő ur. 13. Értekezés „Minő eszközök által lehetne a család az iskolához közelebb hozni?” című kérdéssel. Jász-Nagykun-Szolnokmegyei tanító-testületének átirata a nyugdíj-törvény revíziója tárgyában; előadó: Gyöngyösi István. 15. A választmány javaslatai: a) az „Évkönyv” kiadására ügyében; b) egy központi tanítói pénztár létesítése tárgyában. 16. Bizottságok jelentései. 17. Jövő nagygyűlés helyének bejelentése. 18. Elnöki záróbeszéd. — Egyuttal értesítettnek a tagok, hogy az elszállásolás eszközése céljából szíveskedjenek Kovács Dénes szállásbízottsági tagot legkésőbb november 5-éig Uzonban értesíteni. Egyszersmind megjegyezzük, hogy a gyűlés első napján (nov. 7.) este 8 órakor az „Eötvös-alap” és „Orsz. tanítói árvaház” javára tánczvizalommal összekötött hangverseny fog rendeztetni.

Kézdi-Vásárhely, 1883. október 9-én.

A választmány határozatából:

Gyöngyösi István,
tanítótestületi titkár.

Vadrózsák.

Egy baka-levél.

Elfelejtethetetlen Kedves Angyalom, Erzsím!

Midőn ez levelet én te hozzád írom, Sűrű könnyeimmel orcámat áztatom. Indítom pennámot resztek közepében, Írom bus versemet ezen levelemben. Induj meg levelem szomorú utadra, Keresd föl galambom az 8 lakásába!

Az ki szeretetnek igaz fojtatója, Szíves szeretetét hűséggel mutassa. Az én gondolatim szívemet ohajtják, Két piros orcáim verseim csókolják. Isten napjaidat minden jókkal áldja, Most szívem szívednek ezeket kívánja! Ohajt bágyatt szívem téged szép rózsaszál, Ki ífi korodban kedvesen virággal. És az én szívemnek reménységet adal. A szívemben érzem a szerelem lángját, Reád az ur Isten fordítsa áldását, Hogy vigon követhesd a jóknak nyomdokát. És ne lásd az búnak szomorú árnyékát! Küldöm leveletem, hogy menjen képebben, Hogy él az én szívem igaz szeretetben, Ezen szerencsétlen katona életben, Én pedig kívánom szerencsős éltedet, Él sok vigaságot teljes esztendőket, Kívánom szívemből te néked ezeket, Köszönöm kedvesem hív szeretetedet, Mejjért az ur Isten áldjon meg tégedet! Azért azt kívánom, hogy élte napjai Folyanak oly vigon, mint ég harmatjai. Isten áldásait fordítsa éltedre És égi harmatját öncse be kebledbe! Messze töllem édes kénsem Soha el se felejes ingem. Én se felejtlek, míg élek, A míg bennem él a lélek. Az egek ura megáldjon Tégedet, én azt kívánom!

Utoljára tisztellek és csókolak Hű Kedves szeretőm Erzsím és én maradok a sirig

hű kedvesed
B. Ferencz
közlegény Barassóban
23-ik honvéd zászlóaljnál
és leveled elvárom 8 nap alatt.
(Gyergyó-Alfalu.)

Közli: N. P.

A budavári gyilkosság.

Mailáth György gyilkosai fejére október 6-án délben olvastatár a budapesti kir. fenytő törvényszék a hármas halálos ítéletet. A rendkívüli érdeklődés, mely e bűnpörk kísérte, valóságos izgatottsággá fokozódott. Százak és százak ostromolták már délelőtt a Fortunabeli nagy termet, mely úgy megtelt, mint eddig soha és a hallgatóság helyén nem maradt egy talpalatnyi tér, a hol emberek ne szorongtak volna. Szinte esoda, hogy nem történt balcseset. Kevéssel a törvényszék megjelent előtte a középső ajtó sarkaiból döntöttek be a kívülről tolongók. Tizenkét óra 10 perczkor megjelent a törvényszék, élén Kriszt János alelnökkel, ki kezében hozta az ítéletet tartalmazó iratesomót. Mikor az elnök kiadta a parancsot, hogy a vádlottak vezettessenek elő, mély csönd lett a teremben. Szuronyos öre kíséretében először Berecz lépett a törvényszék elé és könnyed meghajtás után közönyös halvány arcoczal állt meg a pad előtt; majd Spanga jött be, aztán Pitély és Kálai. E közönséges tolvaj egész külseje több aggodalmat árult el, mint a két gyilkosé, a kiken nem látszott semmi felindulás. Miután a vádlottak öreik közt sorakoztak, a közönség és törvényszék felkelt ültéből, mire az elnök csengő, de remegő hangon kezdé az ítélet felolvasását: Ö felsége a király nevében. Mikor elhangzottak a súlyos szavak: halálra ítéltetnek és a halálbüntetés első sorban Spanga Pálon, másod sorban Pitély Mihály és harmadsorban Berecz Jánoson hajtatandó végre, a közönségen tompa moraj futott végig. A vádlottak arcán nem mozcant egy izom sem; annyival inkább meglátszott azonban rajtuk a borzasztó lelki küzködés az indokok hosszú felolvasása alatt.

Berecz lesütött szemmel, mellére horgasztott fővel, magába mélyedve ült a vádlottak padján, mozdulatlanul, mintha halálos dermedet nyugózná le minden tagját; Spanganak minden vére fejébe torlódot, arcán vörös foltok ütöttek ki; elfordulva a közönségtől, nagynehezen tudta elfojtani zokogását, ajka göröcsösen rángott, melle zihált, szederjes kezeit szinte vérig morzsolta; Pitély lázas pírrel homlokán, olykor mélyen fohászkodva függeszté égő szemeit az indokok olvasó bíróra. Az indokok felolvasása után az elnök egyenkint kérdezte meg a vádlottakat, hogy megértették-e az ítéletet és fölebbeznék-e. Berecz halk, közönyös hangon felelt, hogy igen; Spanga töredezetten, Pitély pedig kemény, szinte daczos hangon jelenté be fölebbezését. Mikor a közönség az ülés végén már felkerekedett és nagy robajjal kezdett kitödulni a teremből, Spanga reszketve és lángoló arcoczal, mintha láz törté, megállt az elnök előtt és szólni kezdett. Az elnök alig tudott osendet szerezni, hogy meg lehessen érteni a vádlottat, a ki többször ismételve első mondatát, remegő, olykor fuldokló hangon bevallotta, hogy a kötelet Mailáth országbíró nyakára Pitély kötötte. Nem azért mondja ezt, rebegte a bűnös, mintha valamit várna, hiszen neki már csak az isten kegyelmezhet, de ki akarja az igaz-

ságot deríteni a bírák és a közönség előtt. A közönség mélyen felindulva hagyta el a termet, hol hat napon át az emberi lélek oly sötét mélységeibe tekintett le.

Mindenféle.

— Az első hó. Háromszéken az időjárás télire vált. Az utóbbi napokon a hőmérő 2—10 R° között ingadozott. Sűrű nehéz köd ereszkedett a földre, mely napokon kereszttől sűrű, átláthatlan fátyolként vonja be a láthatárt. Hétfőre virradólag hó esett a hegyeken, mely annyira áthűtö a levegőt, hogy mindenütt tüzelni kell. — A gyergyói hegyeken f. hó 9-re virradóra hó esett. Reggel benn a városban is sűrűn kezdett havazni, azonban nem sok ideig tartott. Az időjárás általában felette hűvös, szeles.

— Kézdi-Vásárhelyt az őszi szemle a sorhadbeli katonák részére f. hó 20-án, a honvédek részére pedig f. hó 26-án fog a tanácsháznál megtartatni.

— Halálozás. Hilibi Gál István sepsiszentgyörgyi kir. aljárásbíró október 5-én, életének 57-ik évében, hivatalos működése közben agyszékhűdés következtében meghalt. Temetése 7-én volt. Baka poraira!

— A gyó.-szentmiklósi „Szegény tanulókat segélyező egyesület” által f. hó 7-én rendezett hangverseny és tánczvizalom fényesen sikerült. A bevétel 200 frton felül van. Tudósítónk a jelen volt hölgyek közül következők neveit jegyezte fel: Puskás nővérek, Bartalis Linka, Csörgő Mari, Urmanuzzi Ilona, Lengyel Kati, Deér Teréz, Merza Kristófné, Lázár Menyhértné, Hochschild Lajosné, Bális Akosné, Kálmán Istvánné, Deák Ignácné, Hoppé Lipótné, Dósa Gáborné, Gál Endréné, Eröss Elekné, Bogádi Gyuláné. (Tudósítónknak, úgy látszik, kevés volt a papírja, mert még legalább is tízszer ennyit jegyezhetett volna fel a sok szép közül. Szerk.)

— A mint Papolczról írják nekünk, ott a mult hóban a papolezi erdős területhez tartozó Ménéshércz, Magyaróborok és Fejérbükk nevű havason oly borzasztó vihar és szélvész dühöngött, hogy egész hegyoldalokon kiválóan az ott dusan tenyésző szemerke-fenyűfákat részben kitorodelta, részben pedig mind töstől kiforgatta, kidöntötte, ug. annyira, hogy azon helyeken, melyeket ezen vihar útjának talált, alig maradt élő fa. Ha az ember megáll ily helyeken, nem lát egyebet rombolásnál. Azon embereket, kik ezen viharban tanui valának, nem kis ijedség szállta meg. A kár az erdőségekben megbecsülhetetlen; ezerekre rug. A terület jó időre hasznavehetetlenné vált, mert a ledöntött fákat a messziség és járhatatlan ut miatt értékesíteni nem lehet, legelőnek pedig a ledöntögetett fák miatt szintén használhatatlan. A nevezett havasok baróthi Zathureczky Gyula ur és társainak tulajdonát képezik. Még a közelmúltban, 1856- és 1868-ban voltak hasonló viharok, melyek a község erdőségeit tetemesen megrongálták, kiválóan az 1868-ik évben történt vihar, melynek romjai miatt az erdőség egyes részei ma is használhatatlanok.

— S. F., a sikkasztó dijnok, Sepsiszentgyörgyön a mult hét egyik reggelén szokási kísérletet tett a kőrséta alkalmával. Egy pillanatot felhasználva, midőn az örk közül senki sem volt jelen az udvaron, kiosont a bekerített udvar ajtaján, mely be volt ugyan zárva, de a kulcs a zárbán volt s a katolikus templom mellett a népkert felé futott s azután a felső sétatéren át a Sugásba akart menni, majd a patakánál visszafordult s az Olt felé tartott. Ezalatt azonban az örk is utóérték, visszavitték a börtönbe s mint a „Nemere” megbotránkozva értesül, a szerencsétlent kegyetlenül elverték.

— Módos cigányok. Kedden este 2 székér cigányt kísérték be Alcsenátónból Kézdi-Vásárhelyre a csendőrök. Lopás gyanuja terheli a familiát s ezzel érdemelték ki a hivatalos kíséret tisztességét. Jó kersetük lehetett, mert ugyancsak meglátszik rajtuk a jó mód. Négy jól táplált szürke huzta s csinosan s csaknem fényűzéssel kiállított 2 szekeret, melyeken finom ágyneműk, értékes kendők, s több nemű ruhák voltak felhalmozva. A szekereken talált tárgyak sokfélesége azt látszik bizonyítani, hogy a Királyhágón tuli részről idáig tartó hosszás „kéjútazás” alatt ugyancsak nem voltak tétlenek. A gyanus familiát a rendőrség átkísértette a törvényszékhez.

— Kegyeletes ünnepély volt az esztelneki zárdában folyó hó 4-én, mint levelezőnk írja. Az esztelneki és vidéki hívek e szerzet alapítójának, assisi szent Ferencnek bucsuval egybekötött ünnepét ülték meg. A szent misét teljes segédlettel Lakatos Kornél zárdafőnök, az alkalmi szent beszédet a kantai concionator tartotta. Isteni tisztelt után a zárdafőnöknel diszebed volt, melyen talpraesett pohárköszöntők mondatok a püspökre, nevenapja alkalmából, a zárdafőnökre s másokra. Ez alkalommal

Bálint László alesperes, bereczki plebános, a szerzet kötelékébe, mint confrater, felvételét. —s.

Vádlottak padjáról. P. Károly és felesége sepsiszentgyörgyi lakosok, mint új magyarok, nemesek a létező, de a rendes szolgálatban álló családokat is szívesen szolgálták fogadni. Hogy miért, ez sokáig talány volt, míg egy sepsiszentgyörgyi vagyos polgárnál szolgáló K. Rózsival történt trafikálásuk ezt ki nem deríté. Több szomszédnak feltűnt ugyanis, hogy elől nevezettek a családokkal a laktelek oly részén érintkeznek, a hol oda rendes bejáró nem csak hogy nem volt, hanem a vizsga szemek előtt is kisse rejtett volt. Ez gyanakvásra adott okot, minek alapján a dolgot megfigyelték s rájöttek, hogy a család egy véka buzát adott át nevezetteknek, a mi ezek lakásán meg is találtatott. Kisült tehát az orgazdaság, mit P. Károly és élete párja váltig tagadt; azonban a tettes család töredelmes vallomást tett, hogy a véka buzát a gazdájából lopta s adta át az orgazdának, s ezen kívül más bizonyíték is merül fel, a tek. törvényszék a bűnbánó vallomást tevő szolgálót, mint közvetlen tettest, a lopás vétségéért 3 havi fogházra a konokul tagadó orgazdákat pedig az orgazdaság büntetéseért 6—6 havi börtönné ítélte. Így fejtették meg azon kérdés, hogy P. Károly és élete párja miért fogadják oly szívesen a helybeli bíró és hely nélküli családokat.

Helyreigazítás. A háromszéki „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet részére történt adakozásokra vonatkozólag lapunkban megjelent 69-ik közleményben Nagy Sándor neve után „egy kas czékla” helyett „egy kas körte” olvasandó. Ugyanezen közleményből kimaradt Nagy Dénesné neve, a ki 2 kas czékla adományozott.

71-ik közlemény

a háromszéki megyei „Erzsébet” árvaleánynevelő intézet részére tett szíves adakozásokról.

Székelly Ivánné és Török Bálintné ivén: Alapítványok: ifj. Tóth Istvánné 25 frt, Tóth Gézánné 25 frt, egyszer s mindenkorra történt adakozások: Booskor Mihályné 3 frt, Dénes Lajosné 2 frt, Pethő Józsefné 2 frt, Balázs Lajosné 2 frt, Silvester Dénesné 2 frt, Barthos Károlyné 2 frt, összesen alapítvány 50 frt, egyszer s mindenkorra történt adakozás 13 frt. Id. Dávid Istvánné és Nagy Károly ivén: Rápolty Gábor és neje 25 frt (alapítvány).

Fogadják a buzgó gyűjtők és jöttevő adakozók az árvaház nevében hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1883. szept. 28-án.

Br. Szentkereszty Stephanie m. p. elnök.

Bölszékly Ilona, jegyző.

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 3030—883.

tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak ügyvéd Fekete Albert végrehajtást szenvedő elleni 20 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén lévő Oroszfalu határában fekvő, az oroszfalvi 20. sz. telekjegyzőkönyvben A + 3., 7., 21. rend, az oroszfalvi 167. sz. tjkvben A + 2. rend, az oroszfalvi 289. sz. tjkvben 2., 5., 6. rendszám alatti ingatlanokra és utóbb nevezett telekkönyvben 1., 4. rendszám alatt foglalt ingatlanokból tulajdon illetőségére az 1881. évi LX. t. cz. 156. §. értelmében nevezett végrehajtást szenvedőnek 1618 frtban ezennel megállapított és az ár-

verési feltételekben az egyes ingatlanokra nézve részletezett kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1883. évi november hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor** Oroszfalu község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenkint készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1861. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi július hó 11-én tartott ülésétől.

Hirdetmény.

K.-Polyán község előjárósága köz tudomásra hozza, hogy K.-Polyán községben a bor, szesz, pálinka, sör és ecet keresmárlási joga 1884. jan. 1-től bezárólag 1886. decz 31-ig **1883. nov. 11-ik napján d. e. 9 órakor** K.-Polyán községben minden árucikket külön véve nyilvános és zárt ajánlati árverés rendjén haszonbérbe fog adni.

Pálinkára nézve 90 frt, borra nézve 5 frt, a sörre nézve 1 frt, az ecetre nézve 1 frt 50 kr bánatpénz az árverezés megkezdése előtt leteendő, illetve zárt ajánlatok azzal látandók el.

A haszonbéri feltételek irt ideig a tek. szolgabírói hivatalnál és Polyán község jegyzői irodájában betekinthező K.-Polyánban 1883. szept. 18.

A polyáni községi előjáróság.

1—3

Haszonbéri hirdetmény.

Imecsfalván, K.-Vásárhelyhez $\frac{3}{4}$ óra járásra, egy jó lakházzal, valamint jó karban levő gazdasági épületekkel, 125 hold (4071 □ öl) területű birtok, melyből 4 hold (1347 □ öl) terület kert és benvaló, 36 hold (671 □ öl) terület kaszáló, 84 hold és 53 □ öl szántó, melyhez két lisztelő malom és 4 szellér tartozik, **1884. április 24-től** kezdve haszonbérbe adandó.

Értekezni lehet özv. Cserey Jánosnéval Imecsfalván, vagy Baróthon Zathureczky Gyulával.

2—2

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, hogy lakásomat a

„Szarvas”-hoz

ezimzett vendéglői helyiségbe tettem át, a hol pontos szolgálat és **jutányos árak** által igyekezni fogok a tisztelt közönség eddig tanúsított szíves pártfogását ezután is kiérdemelni. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri

Csiszár Sándor, vendéglős.

2—2

Hirdetmény.

A kézdivásárhelyi kir. Törvényszék részéről közhírré tétetik, hogy kézdivásárhelyi kereskedő Balogh Sándor ezen kir. Törvényszéknek 1883. augusztus 3-án 3402 p. sz. alatt kelt már jogerejű ítéletével az 1877. évi 20 t. cz. 28. §. a és b) pontjai alapján gondnokság alá helyeztetett.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszéknek 1883. szeptember 18-án tartott üléséből.

3—3

A jogkereső felek szíves tudomására hozom, hogy

ügyvéd irodámat

Gy.-Szentmiklóson megnyitottam.

Dr. Szentpéteri Kristóf,

ügyvéd.

3—3

Sz. 1724.—1883.

Árverési hirdetmény.

Gy.-Ujfalú község előjárósága által közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonát képező koresmajog **f. évi november hó 5-én délelőtt 9 órakor** 1884. évi január 1-től számítandó három egymásutáni évre haszonbérbe fog adni.

Az árverezni szándékozók 1000 frtnak megfelelő 10% bánatpénzt kötelesek betenni.

Egyéb feltételi pontok a község hivatalos házánál hivatali órák alatt bárki által megtekinthetők.

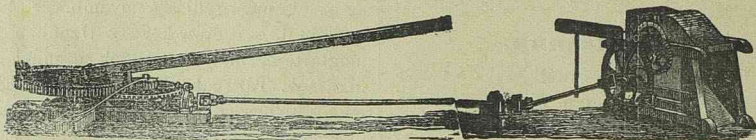
A községi előjáróság.

Gy.-Ujfalú, 1883. október 1-én.

Csergő Gyula, körajegyző.

Ferenczi István, bíró.

2—3

Wass és Riemer.

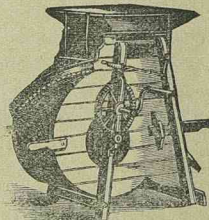
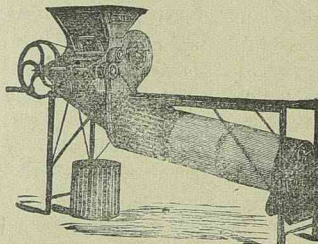
GAZDASÁGI GÉPEK

és

TÜZI FECSKENDŐK

GYÁRI RAKTARA

SZÉKELY-UDVARHELYT.

Ajánlják a cséplési időnyre RÉSZFIZETÉS mellett:

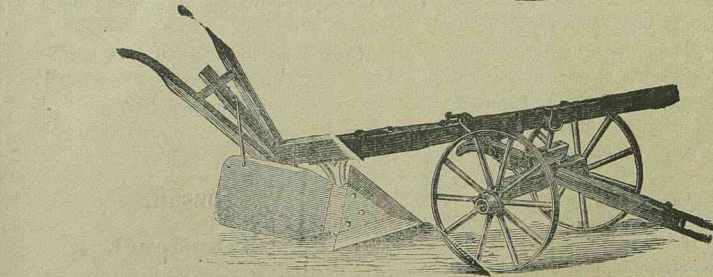
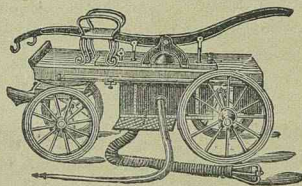
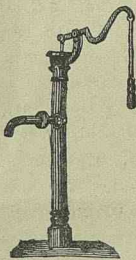
1 kézi cséplőgép teljesen felszerelve	90 frttól 120 frtig.
1 két ló erejű cséplőgép fekvő járgánnyal	210 frttól 240 frtig.
1 " " " " kézi	
1 " " " " hajtásra is alkalmazható	230 frttól 280 frtig.
1 " erejű cséplőgép (szíjhajtásra)	300 frttól 360 frtig.
1 Baker-rosta 3 nagyságban	55 frttól 80 frtig.
1 kenkolyválasztó (trieur)	80 frttól 180 frtig.
1 szecskavágó kézi hajtásra 2 hosszúságra	36 frttól 50 frtig.
1 " " " " nagyobb 4 hosszúságra	55 frttól 80 frtig.
1 kukoriczamorzsoló	30 frttól 50 frtig.
1 répvágó	28 frttól 60 frtig.

Gőzcséplők és malmok, ugyisint minden nagyobb gazdasági gépekre rendelményeket a legelőnyösebb feltételek mellett elfogadunk.

Továbbá nagyválasztéku TŰZIFECSKENDŐ raktárunkból:

1 mankós fecskendő	15 frttól 30 frtig.
1 taliga	80 frttól 200 frtig.
1 kis községi fecskendő	180 frttól 300 frtig.
1 nagy községi fecskendő	240 frttól 380 frtig.
1 nagy négykerekű fecskendő	300 frttól 600 frtig.
Fecskendő és házi kutak	55 frttól 300 frtig.

Legjobb honi gyártmány 5 évi jótállás mellett.

Midőn jelen hirdetésünket különösen a t. gazdaközönség és a községi előjáróságoknak becses figyelmébe ajánljuk, kérjük szíves megbízásukat.

29—30

Kiváló tisztelettel

WASS és RIEMER

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt.